

Zbornik sudske prakse

Predmet C-590/14 P

Dimosia Epicheirisi Ilektrismou AE (DEI)

i

**Europska komisija
protiv
Alouminion tis Ellados VEAE**

„Žalba – Državne potpore – Proizvodnja aluminija – Ugovorom određena povlaštena cijena električne energije – Odluka kojom se potpora proglašava spojivom s unutarnjim tržištem – Raskid ugovora – Sudska odgoda učinaka raskida – Odluka kojom se potpora proglašava nezakonitom – Članak 108. stavak 3. UFEU-a – Pojmovi ‚zatečena potpora‘ i ‚nova potpora‘ – Razlikovanje“

Sažetak – Presuda Suda (deseto vijeće) od 26. listopada 2016.

1. *Potpore koje dodjeljuju države – Postojeće potpore i nove potpore – Pojam – Ugovor, sklopljen prije pridruživanja predmetne države Europskoj zajednici, kojim se određuje povlaštena cijena električne energije – Otkaz ugovora – Rješenje nacionalnog suda kojim je, odlučujući o privremenoj pravnoj zaštiti, odgodio učinke raskida ugovora i produljio razdoblje primjene navedene cijene – Kvalifikacija nove potpore*

(čl. 108. st. 1. i 3. UFEU-a; Uredba Vijeća br. 659/1999, čl. 1. točke (b) i (c); Uredba Komisije br. 794/2004, čl. 4. st. 1.)

2. *Potpore koje dodjeljuju države – Nadležnosti Komisije i nacionalnih sudova – Uloga nacionalnih sudova – Zaštita prava pojedinaca u slučaju povrede obveze prethodnog obavješćivanja – Obveza nacionalnih sudova da uzmu u obzir sve posljedice te povrede sukladno nacionalnom pravu*

(čl. 108. st. 2. i 3. UFEU-a)

3. *Potpore koje dodjeljuju države – Nadležnosti Komisije i nacionalnih sudova – Uloga nacionalnih sudova – Obveza nacionalnih sudova da se suzdrže od donošenja odluka koje bi bile protivne odluci Komisije – Obveza provjere eventualnih izmjena pravila primjene programa potpore – Obveza prijave u slučaju nove potpore*

(čl. 4. st. 3. UFEU-a; čl. 108. st. 2. i 3. UFEU-a)

1. Članak 4. stavak 1. Uredbe br. 794/2004 o provedbi Uredbe br. 659/1999 predviđa da „za potrebe primjene članka 1. točke (c) [Uredbe br. 659/1999 o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 108. UFEU-a], izmjena zatečene potpore znači svaku promjenu, osim promjene čisto formalne ili administrativne prirode koja ne može utjecati na ocjenu dopuštenosti i usklađenosti mjere potpore sa zajedničkim tržištem“.

Komisijina ocjena spojivosti potpore s unutarnjim tržištem temelji se na ocjeni gospodarskih podataka i okolnosti koje postoje na tržištu o kojem je riječ na dan kada Komisija donosi svoju odluku, uzimajući u obzir, među ostalim, predviđeno trajanje dodijeljene potpore. Posljedično tomu, trajanje valjanosti zatečene potpore predstavlja element koji može utjecati na Komisijinu ocjenu spojivosti te potpore s unutarnjim tržištem.

Produljenje valjanosti zatečene potpore treba smatrati izmjenom zatečene potpore te stoga ono na temelju članka 1. točke (c) Uredbe br. 659/1999 čini novu potporu.

Stoga je privremena i *ex nunc* odgoda učinaka raskida ugovora, sklopljenog između javnog poduzeća za distribuciju električne energije i društva prije pridruživanja države članice Europskoj zajednici, kojim se navedenom društvu dodjeljuje povlaštena cijena električne energije, od strane nacionalnog suda koji odlučuje o privremenoj pravnoj zaštiti, ponovno uspostavljajući primjenu te cijene tijekom određenog razdoblja, imalo za učinak izmjenu vremenskih ograničenja primjene navedene cijene kako su bila dogovorena navedenim ugovorom, i stoga vremenskih ograničenja programa potpore koji je odobrila Komisija. To rješenje o privremenoj pravnoj zaštiti stoga valja smatrati izmjenom zatečene potpore.

(t. 47., 49., 50., 59.)

2. Vidjeti tekst odluke.

(t. 95. do 101.)

3. Provedba propisa u području državnih potpora počiva na obvezi lojalne suradnje između nacionalnih sudova s jedne strane i Komisije i sudova Unije s druge strane te da u okviru te suradnje svatko postupi ovisno o ulozi koju mu daje Ugovor o FEU-u. U okviru te suradnje nacionalni sudovi moraju poduzeti sve opće i posebne mjere koje su prikladne jamčiti ispunjavanje obveza koje proizlaze iz prava Unije i suzdržati se od onih koje bi mogle dovesti u opasnost ostvarenje ciljeva Ugovora, kao što i proizlazi iz članka 4. stavka 3. UFEU-a. Stoga se nacionalni sudovi osobito moraju suzdržati od donošenja odluka koje bi bile protivne odluci Komisije.

Osim toga, na nacionalnim sudovima je da provjere nisu li pravila primjene programa potpore izmijenjena i bi li, kad bi se pokazalo da su te izmjene dovele do proširenja područja primjene programa, moglo biti potrebno utvrditi radi li se o novoj potpori, što ima za posljedicu primjenjivost postupka obavješćivanja iz članka 108. stavka 3. UFEU-a.

Posljedično tomu, zbog toga što odlučuje o privremenoj pravnoj zaštiti nacionalni sud koji odlučuje o sporu o ugovoru dužan je obavijestiti Komisiju, u skladu s člankom 108. stavkom 3. UFEU-a, o svakoj mjeri koja utječe na tumačenje i izvršenje navedenog ugovora koja bi mogla utjecati na funkcioniranje unutarnjeg tržišta, na tržišno natjecanje ili samo na stvarno trajanje, tijekom određenog razdoblja, potpora koje nastavljaju postojati.

Naime, priznati nacionalnim sudovima koji odlučuju o privremenoj pravnoj zaštiti mogućnost da izbjegnu obveze koje imaju u okviru nadzora državnih potpora uspostavljenog člancima 107. i 108. UFEU-a navelo bi te sudove na povredu ograničenja vlastitih ovlasti čiji je cilj osigurati poštovanje prava Unije u vezi s državnim potporama, kao i na povredu obveze lojalne suradnje s institucijama Unije te bi stoga nedvojbeno dovelo do povrede korisnog učinka navedenih članaka.

(t. 105. do 108.)